

1. Közvetítés

Minden ember jogai

Finnországban könnyű a természetben mozogni. Országunkban sok erdő és vizes terület van. Az általános emberi jogok is széleskörűek Finnországban. Finnországon kívül csak a többi skandináv országban lehet ilyen szabadon mozogni.

Az általános emberi jogok azt jelentik, hogy mindenkinek joga van például kirándulni. A kirándulónak nem kell fizetnie és nem kell a földterület tulajdonosától engedélyt kérnie.

A gyaloglás, a kerékpározás és a lovaglás a természetben való közlekedés engedélyezett formái. Mások udvarába, legelőjére vagy szántóföldjére mégsem szabad menni. A rövid ideig tartó táborozás vagy sátorozás is engedélyezett. A tavakban szabad fürödni s a partjukon napozni.

Csak a természetvédelmi területeken korlátozzák a szabad mozgást. Ezek a területeken vagy ritka állatfajok élnek, vagy különleges növényfajok fordulnak elő. Ezen kívül a vizes területeket és a szigetvilágot érdemes tavasszal elkerülni, amikor a madarak költenek.

A halfogás is népszerű hobbi a természetben. Finnországban bárki foghat halat. A horgászathoz és a lékhorgászathoz nem kell semmiféle külön engedély vagy igazolás. Ezek is a minden ember jogai közé tartoznak.

A hagyományos általános jogok az erdei bogyók és gombák gyűjtésére is vonatkoznak. Bogyót vagy gombát szedni ott lehet, ahol általában kirándulni is lehet.

2. Íráskészség

I.

Viime keväänä kirjoitin ylioppilaaksi. Ennen sitä mietin paljon, miksi haluaisin opiskella/valmistua. Lopulta ajattelin, että minäkin haluan tulla arkkitehtiksi, kuten isäni ja isoisäni. Siksi laitoin hakemukseni Teknilliseen yliopistoon. Koska ylioppilaskirjoitukseni onnistui hyvin, minun ei tarvinnut osallistua pääsykokeisiin. Heinäkuussa ilmoitettiin, että olen päässyt yliopistoon. Ihanaa! Syyskuussa saan aloittaa opintoni. Siihen asti olen vapaa, mutta harjoittelen myös piirtämistä, koska se ei ole minun vahvimpia puoliani.

Vagy:

II.

Hei Anni!

Paljon onnea syntymäpäivänäsi! Kaksikymmentävuotiaana sinulla on varmasti suunnitelmia ja toivon, että ne toteutuvat joskus.

Mitä sinulle kuuluu? Oletko toipunut umpisuolileikkauksesta? Voin kuvitella, että se oli paha. Käytkö taas luennoilla? Onko paljon luettavaa?

Minulla on hyvä uutinen sinulle: olen muuttanut uuteen asuntoon. Se on vanhan kerrostalon ylimmässä kerroksessa. Asunto on aika huonossa kunnossa, mutta minä haluan tehdä siinä remonttia. Minulla on mahdollisuus rakentaa myös kattoterassi. Se olisi ihana paikka keväästä syksyyn, keskellä kaupunkia, mutta kuitenkin kaukana liikenteestä, taivasalla. Haluaisin pitää siellä ruukkukasveja. Tule joskus käymään Budapestissa katsomaan minun uutta kotiani!

Tapaamisiin!

Lämpimin terveisin:

Kati

3. Olvasáskészség

1. Mi jellemzi a finnek viszonyát a természethez és a kertészkedéshez? (3 pont)

Igyekeznek minél több időt tölteni a természetben (1).
Mihelyt elolvad a hó, sietnek a nyaralóba, kertészkednek (1),
az erkélyen is virágokat nevelnek, szeretnek a fűben ülni (1).

2. Milyen kutatásról van szó a szövegben? (3 pont)

Egy amerikai kutatásról (1), mely az 1960-as években
kezdődött (1), és azt vizsgálja, hogy milyen hatása van a
tájnak és a természetnek az egészségre, csökkenti-e a
stresszhatásokat a természeti környezet (1).

3. Milyen tudományágak eredményeit használja fel a kutatás? (2 pont)

Kertészettudomány, környezetpszichológia (1), pszichológia,
szociológia, orvostudomány (1).

4. Milyen hatása van a növényeknek az egészségre? (4 pont)

A növények látása csökkenti a stresszt (1), csökken a
vérnyomás (1), az izomfeszültség (1), még a fájdalomküszöb
is magasabb lesz (1).

5. Mi volt a kert és a növényzet szerepe a finn egészségi és szociális gondoskodásban az elmúlt évszázadokban? (7 pont)

A 18. században korzózással nyugtatták magukat az emberek
(1), a 19. században szociális, nevelési és egészségügyi céllal
parkokat építettek (2), a 20. század elején hobbikerteket
hoztak létre a városokban és az iskolákban (2), a kórházakat
és szanatóriumokat pedig parkokba telepítették (2).

6. Mit mutat a svéd és a norvég példa? (3 pont)

A korábban leaszfaltozott (1) iskolaudvarokat önkéntesek
bevonásával parkosították (1), ez mindenkire jó hatással volt
(1).

7. Milyen hatással van a kertészkedés a főzési szokások változására? (3 pont)

Megnőtt a saját termesztésű növények használatának az
értéke (1). Ha a lekvár a nagy receptje szerint készül (1),
annak identitásképző szerepe is van. (1).

